

כְּאָחֲד. מַה שֵּׁם וּמַה שֹּׁבַח? שֵׁם זֶה יי"ה. הַשֹּׁבַח מַהוּ? אֵלָא זוּ כְּנִסְתַּי יִשְׂרָאֵל שְׁהִיא (הלל בְּגִימְטְרִיא "ה"ם, שְׁהוּא אֲדִנִּי) מִתְקַנֶּת שֹׁבַח תְּמִיד לְקִדּוּשׁ בְּרוּךְ-הוּא וְלֹא שׁוֹקֵטת, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (שם פג) אֱלֹהִים אֵל דְּמִי לָךְ אֵל תַּחֲרַשׁ וְאֵל תַּשְׁקֹט אֵל. מִשּׁוֹם שֶׁסְּדוּר הַשֹּׁבַח הִיא מְסֻדֶּרֶת וּמְשֻׁבַּחַת תְּמִיד אֵלָיו, וְלִכֵּן שֵׁם וְשֹׁבַח כְּאָחֲד.

אוּדְהָ יי בְּכָל לַבָּב, כְּמוֹ שֶׁבְּאֲרוּהוּ - בִּיצֵר הַטּוֹב וּבִיצֵר הָרָע, מִשּׁוֹם שֶׁהֵם נִמְצְאִים תְּמִיד אֲצֵל הָאֲדָם, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (דְּבָרִים ו) בְּכָל לַבָּבָה, וּבְאֲרוּהוּ. בְּסוּד יִשְׂרָאֵל וְעַדָּה - אֵלֹהִים יִשְׂרָאֵל שֶׁכָּל הַדְּרָגוֹת מִתְעַטְרוֹת בְּהֵם, כַּהֲנִים וְלוֹיִם, צַדִּיקִים וְחַסִּידִים, יִשְׂרָאֵל. וְעַדָּה, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (תְּהִלִּים פג) נִצָּב בְּעַדַת אֵל. וְהֵם סוּד שֶׁהַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מִתְעַטֵּר בְּהֵם.

וְכֵן צְרִיף הָאֲדָם לְשֹׁבַח אֵת הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא תְּמִיד, מִשּׁוֹם שֶׁהוּא מִתְרַצֶּה בְּשִׁירִים וְתַשְׁבּוּחוֹת, וּמִי שִׁיּוּדֵעַ לְשֹׁבַח לֹא לְהַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא כְּפִרְיָא, הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מְקַבֵּל תְּפִלָּתוֹ וּמְצִילוֹ. זֶהוּ שֶׁכְּתוּב (שם צא) אֲשַׁגְּבֶהוּ כִּי יַדַע שְׁמִי וְגו', אַרְף יָמִים וְגו'.

פְּתַח רַבִּי יוֹסִי וְאָמַר, (שם לב) אֵתָה סִתְרָ לִי מִצֵּר תַּצְרֵנִי רְנִי פִלְט תְּסוּבְּבֵנִי סֵלָה. אֵתָה סִתְרָ לִי - זֶה הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא שֶׁהוּא סִתְרָ וּמִגֵּן לְאָדָם שֶׁהוֹלֵךְ בְּדְרָכֵי הַתּוֹרָה, וְהוּא מְסַתְמֵר בְּצֵל כְּנִפְיוֹ, שְׁלֹא יְכוּלִים לְהִרְעֵ לֹ. מִצֵּר תַּצְרֵנִי - מְלַמְעֵלָה וּמְלַמְטָה. לְמַעְלָה יֵשׁ לְאָדָם יְרִיבִים, אָף לְמַטָּה כְּפֹ גַם, וּמִיָּהוּ? זֶהוּ יִצְרָ הָרָע שֶׁהוּא צֹר לְמַעְלָה וְצֹר לְמַטָּה, וְאֵלְמֵלָא יִצְרָ הָרָע - לֹא נִמְצָא בְּעַל רִיב לְאָדָם בְּעוֹלָם.

דָּא יי"ה. שְׁבַחָא מָאן אִיהוּ, אֵלָא דָּא כְּנִסְתַּי יִשְׂרָאֵל דְּאִיהוּ (הלל בְּגִימ' ה"ם שְׁהוּא אֲדִנִּי) מִתְקַנֶּת שְׁבַחָא תְּדִיר לְקִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְלֹא אֲשַׁתְּפַכְתָּ. כְּמָה דְּאֵתָ אָמַר, (תְּהִלִּים פג) אֱלֹהִים אֵל דְּמִי לָךְ אֵל תַּחֲרַשׁ וְאֵל תַּשְׁקֹט אֵל. בְּגִין דְּסְדוּרָא דְשֹׁבַחָא אִיהִי מְסֻדֶּרֶת וּמְשֻׁבַּחַת תְּדִיר לְגַבִּיָּה. וּבְגִין כְּפֹ שְׁמָא וּשְׁבַחָא כְּחֻדָּא. אוּדְהָ יי בְּכָל לַבָּב, כְּמָה דְּאוּקְמוּהָ בִּיצֵר הַטּוֹב וּבִיצֵר הָרָע, בְּגִין דְּאִינוּן מְשֻׁבַּחֵי תְּדִיר לְגַבִּיָּה דְּבֵר נֶשׁ, כְּמָה דְּאֵתָ אָמַר, (דְּבָרִים ו) בְּכָל לַבָּבָה וְאוּקְמוּהָ. בְּסוּד יִשְׂרָאֵל וְעַדָּה, אֵלִין אִינוּן יִשְׂרָאֵל דְּכָל הַרְגִין בְּהוּ מִתְעַטְרוֹן כְּהִנֵּי וְלוֹאִי, צַדִּיקִי וְחַסִּידִי, יִשְׂרָאֵל. וְעַדָּה, כְּמָה דְּאֵתָ אָמַר (תְּהִלִּים פג) נִצָּב בְּעַדַת אֵל. וְאִינוּן רְזָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֲתַעֲטֵר בְּהוּ.

וּבְגִין כְּפֹ בְּעֵי בֵר נֶשׁ לְשֹׁבַחָא לִיָּה לְקִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא תְּדִיר, בְּגִין דְּאִיהוּ אֲתַרְעִי בְּשִׁירִין וְתוֹשְׁבָחִין, וּמֵאן דִּידַע לְשֹׁבַחָא לִיָּה לְקִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא כְּדָקָא יְאוּת, קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא קְבִיל צְלוֹתֵיהָ וְשׂוֹיב לִיָּה. הָדָא הוּא דְכְּתִיב (תְּהִלִּים צא) אֲשַׁגְּבֶהוּ כִּי יַדַע שְׁמִי וְגו' אַרְף יָמִים וְגו'.

פְּתַח רַבִּי יוֹסִי וְאָמַר, (תְּהִלִּים לב) אֵתָה סִתְרָ לִי מִצֵּר תַּצְרֵנִי רְנִי פִלְט תְּסוּבְּבֵנִי סֵלָה. אֵתָה סִתְרָ לִי, דָּא קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דְּאִיהוּ סִתְרָא וּמִגֵּן לְבֵר נֶשׁ דְּאֵזִיל בְּאַרְחֵי דְּאוּרִייתָא, וְאִיהוּ אֲסַתְמֵר בְּצֵלָא דְּגִדְפוּי דְּלֹא יְכַלִּין לְאַבְאָשָׁא לִיָּה. מִצֵּר תַּצְרֵנִי, מְעִילָא וּמִתְפַתָּא, לְעִילָא אִית לִיָּה לְבֵר נֶשׁ מְאָרִי דְּכְבוּ, לְתַתָּא אוּף הָכִי נְמִי. וּמֵאן אִיהוּ, דָּא יִצְרָ הָרָע, (ד) קַעט ע"א) דְּאִיהוּ צֹר לְעִילָא וְצֹר לְתַתָּא. וְאֵלְמֵלָא יִצְרָ הָרָע, לֹא אֲשַׁתְּפַח מְאָרִי דְּכְבוּ